

PRIMĂRIA
SECTORULUI
BUCUREȘTI **3**

Recomandări privind programul de absorbante gratuite în școli Pentru toate unitățile de învățământ

Prezentul document cuprinde o serie de recomandări pentru implementarea programelor pentru absorbante gratuite în școli. Acest document este destinat unităților de învățământ din România unde programul este implementat fie cu sprijinul autorităților locale (prin adoptarea unei hotărâri de consiliu local) sau ca inițiativă proprie a unităților de învățământ.

Problema accesului la produse de igienă menstruală în mod gratuit poate fi rezolvată prin mai multe abordări complementare:

- Crearea unui cadru legal care să permită introducerea absorbantelor gratuite în școli: precum proiectul [PL-x nr. 372/2021](#) depus în Parlament.
- Implementarea proiectului la nivel local cu sprijinul autorităților locale: În prezent proiectul este implementat în [Sectorul 3](#), [Sectorul 5](#) și [Sectorul 6](#) din București.
- Prin inițiative independente ale școlilor sau elevilor.

Un astfel de program are numeroase beneficii pe termen lung și contribuie activ la:

- diminuarea inegalităților sociale dintre elevi
- scăderea absențelor școlare
- opțiunea ca toată lumea să își gestioneze menstruația într-un mod igienic și sigur
- diminuarea stigmatului asupra menstruației și rușinii: elevii petrec 4-7 ore pe zi la școală, un mediu în care ei se dezvoltă, învață, leagă prietenii, un mediu important pentru ei, în care este firesc să aibă acces la produse de bază pentru a nu se simți rușinați, pentru a nu fi nevoiți să lipsească de la ore, să folosească improvizatii etc.

Consecințele lipsei accesului la produse menstruale sigure sunt:

- absențe școlare, ce au un efect negativ asupra educației;
- folosirea unor materiale improvizate precum hârtie, cârpe sau haine, care pot duce la infecții și afecțiuni ale aparatului reproducător;
- creșterea stigmatului asupra proceselor firești ale corpului uman;
- excluziune socială.

Principiile programului Incluziune. Accesibilitate. Educație

1. Principiile de bază ale programului pentru absorbante gratuite în școli sunt: incluziunea, accesibilitatea și educația.
2. Accesul la produse de igienă menstruală este o problemă a egalității de gen și de șansă pe care trebuie să ne luăm angajamentul să o rezolvăm.
3. Produsele de igienă menstruală sunt un drept al tuturor persoanelor cu menstruație și o facilitate de igienă de bază.
4. Accesul la produse de igienă menstruală trebuie să fie universal și echitabil pentru toate persoanele.
5. Persoanele cu menstruație au dreptul să se dezvolte într-un mediu lipsit de stigmatizare și rușine.
6. Sănătatea menstruală trebuie asigurată tuturor persoanelor cu menstruație.

Sănătatea menstruală implică:

- Informații corecte și adecvate vârstei despre ciclul menstrual, menstruație, pubertate și igienă.
- Produse de igienă menstruală potrivite nevoilor și eficiente, precum și acces la servicii de igienă: apă, canalizare, săpun, coș de gunoi, băi adaptate diferitelor nevoi.
- Facilități de sănătate privind menstruația: tratament pentru boli ale aparatului reproducător sau tulburări legate de ciclul menstrual, acces la tratament pentru ameliorarea și gestionarea durerii.
- Un mediu pozitiv și respectuos în raport cu ciclul menstrual, lipsit de stigmatizare și suferință psihologică. Sprijin pentru a lua decizii informate cu privire la propriul corp pe perioada ciclului menstrual.
- Posibilitatea de a decide asupra participării la toate sferele vieții sociale indiferent de momentul ciclului menstrual, fără excludere, rușine, restricții legate de menstruație, constrângeri, discriminare sau violență.

Recomandări privind programul de absorbante gratuite în școli

Mai jos redăm o serie de recomandări privind alegerea dispenserelor, gestionarea absorbantelor, informarea profesorilor și personalului non-didactic, precum și informarea elevilor.

Recomandările trebuie adaptate în funcție de contextul fiecărei unități de învățământ, dar fiecare instituție trebuie să își ia angajamentul să implementeze programul pentru absorbante gratuite respectând principiile programului redate mai sus.

Programul trebuie implementat în acord cu hotărârile consiliilor locale, acolo unde acestea există. Recomandăm ca toate persoanele implicate în implementarea proiectului să parcurgă și să cunoască prevederile din Hotărârea Consiliului Local.

Programul trebuie monitorizat regulat pentru a fi îmbunătățit periodic și pentru a observa impactul asupra elevilor pe termen lung. Așadar, recomandăm realizarea unui raport la finalul anului școlar care să includă: date despre produsele folosite, feedback direct de la elevi și eleve, punctele forte ale implementării programului, eventualele dificultăți de implementare, eventuale propuneri pentru îmbunătățirea programului pe baza situației specifice a fiecărei unități de învățământ

Recomandări privind dispenserul:

Fiecare unitate de învățământ va instala în fiecare baie destinată fetelor cel puțin 1 dispenser pentru absorbante care:

- Să fie ușor accesibil, amplasat în apropierea imediată a toaletelor
- Să nu necesite folosirea de fise/monede - adică să funcționeze la liber
- Să fie însoțit de un afiș/autocolant explicativ care să conțină:
 - Marcajul clar privind gratuitatea absorbantelor
 - Modul de utilizare al dispenserului
 - Îndemnul de a folosi absorbantele
 - Informații pe scurt despre menstruație și igienă

Instalarea dispenserelor se face:

- În grupurile sanitare ale fetelor, cel puțin 1 dispenser/grup sanitar
- În apropierea imediată a toaletelor individuale și nu în apropierea intrării în baie.

Gestionarea dispenserelor neconforme:

În cazul în care dispenserul nu respectă recomandările de mai sus și sunt proiectate pentru a funcționa pe bază de fisă, este necesar ca acestea să fie modificate și adaptate cerințelor programului.

Nu recomandăm folosirea lor prin distribuția fiselor, ci modificarea acestora pentru ca mânerul să poată fi acționat în mod direct, fără introducerea fiselor.

Toate unitățile de învățământ care dispun de modele de dispenser cu fisă trebuie să se angajeze să ia măsurile necesare pentru ca dispenserul să poată funcționa la liber.

Recomandări privind absorbantele:

Recomandăm ca dispenserul să fie aprovizionat cu absorbante de zi, ambalate individual, având în vedere că acestea sunt cel mai ușor de folosit și sunt preferate de majoritatea adolescentelor, mai ales în perioada pubertății.

Absorbantele sunt disponibile pe toată durata anului școlar.

Fiecare unitate de învățământ este responsabilă de alimentarea regulată a dispenserelor cu absorbante. Recomandăm ca în fiecare unitate de învățământ să fie destinată o persoană care să fie responsabilă de gestionarea absorbantelor: de exemplu, o persoană din personalul non-didactic de serviciu. Este necesară alocarea acestei sarcini pentru a evita situațiile în care dispenserul rămâne fără absorbante.

Este necesar ca elevele să fie de asemenea informate de acest aspect și să fie încurajate să semnaleze persoanei desemnate situațiile în care dispenserul rămân fără absorbante.

Recomandări privind informarea profesorilor și personalului non-didactic:

Odată cu instalarea dispenserelor recomandăm ca întregul personal al unității de învățământ să fie informat despre existența absorbantelor gratuite la baie.

Sesiunea de informare poate să presupună:

- Familiarizarea personalului cu dispenserul: cum arată acestea, unde sunt amplasate, cum funcționează
- Sesiunea are scopul de a aduce la cunoștință tuturor persoanelor din personalul unității de învățământ derularea programului pentru ca acestea să poată îndruma elevii în caz de nevoie
- În cadrul sesiunii de informare se desemnează în mod clar o persoană sau un grup de persoane care să aibă sarcina de a gestiona dispenserul: să se asigure de buna funcționare a acestora și de umplerea periodică, ori de câte ori este nevoie
- Sesiunea este axată pe normalizarea menstruației și a absorbantelor gratuite la baie
- În cadrul sesiunii se distribuie către întregul personal prezentul document de recomandări. Personalul este încurajat să parcurgă mai ales secțiunea dedicată principiilor programului
- Este pusă la dispoziția personalului și hotărârea consiliului local - în cazul în care aceasta există, iar implementarea se face pe baza hotărârii
- La sesiunea de informare pot fi invitați autorii documentului de recomandări sau celelalte ONG-uri din grupul de lucru „Împreună pentru fete”.

PRIMĂRIA
SECTORULUI
BUCUREȘTI **3**

Sesiunea de informare ar trebui să dureze 30 min - 1 oră.

Recomandări privind informarea elevilor

Concomitent cu instalarea dispenserelor și după informarea personalului unității de învățământ, este necesar ca toți elevii (fete și băieți) să participe la cel puțin 2 sesiuni de informare de 1 oră privind programul pentru absorbante gratuite în școli.

Sesiunile de informare:

- Au rolul de a normaliza prezența absorbantelor la baie și discuțiile despre pubertate, menstruație, igienă în rândul elevilor
- Sunt adresate atât fetelor, cât și băieților pentru a contribui semnificativ la normalizarea subiectului și reducerea eventualei risipe a produselor de igienă menstruală.

Cu toate că aceste situații pot apărea deoarece prezența absorbantelor la baie poate fi considerat un eveniment inedit, este important să fie gestionate cu răbdare și înțelegere față de elevi. Impactul negativ imediat este nesemnificativ în comparație cu impactul pozitiv al programului pe termen lung.

- Sunt susținute de persoane pregătite în lucrul cu tinerii: facilitatorii Asociației Iele-Sânziene și Asociației Pe Stop
- Cuprind informații verificate despre: schimbările din perioada pubertății, igienă, menstruație, aparatul reproducător.
- Sunt însoțite de materiale educative pentru elevi: flyere, broșuri, fișe de lucru etc.
- Au o componentă interactivă.
- Se bazează pe incluziune și promovează accesul tuturor tinerilor la informații științifice.
- Au rolul de a înlătura eventualele mituri și concepții greșite despre menstruație și de a promova un mediu lipsit de rușine.

Resurse:

Hotărâre Sector 3, București:

https://www.primarie3.ro/images/uploads/consiliu_local/Punctul_62_din_30.06.2022.pdf

Hotărâre Sector 6, București:

<https://www.primarie6.ro/www2/wp-content/uploads/2021/12/HCL-262-2021.pdf>

Hotărâre Sector 5, București:

<https://sector5.ro/hotararea-nr-10-21-02-2022-privind-desemnarea-a-urmatoarelor-unitati-de-invataman-t-liceul-teh-nologic-dimitrie-gusti-scoala-gimnaziala-nr-103-scoala-gimnaziala-nr-134-scoala-gimnaziala-nr-136-s/>

PRIMĂRIA
SECTORULUI
BUCUREȘTI **3**

Textul proiectului de lege *PL-x nr. 372/2021* privind aprobarea programului „Împreună pentru fete” depus în Parlament:

https://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?idp=19488

Textul petiției *Cerem absorbante gratuite în școli!* Disponibil la:

<https://campaniamea.declic.ro/petitions/cerem-produse-menstruale-gratuite-in-scoli-1>

Terminology Action Group of the Global Menstrual Collective, (2021). *Menstrual health: a definition for policy, practice, and research*. Disponibil la:

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/26410397.2021.1911618>

Menstrual Dignity for Students. Implementation Toolkit, (2022) Disponibil la:

<https://www.oregon.gov/ode/students-and-family/healthsafety/Documents/ODE%20Menstrual%20Dignity%20For%20Students%20Toolkit.pdf>

Asociația Iele-Sânziene, (2021). *Petiția „Produse menstruale gratuite în școli!* Disponibil la:

<https://ielesanziene.org/petiitia-produse-menstruale-gratuite-in-scoli/>

Asociația Iele-Sânziene, (2021). *Petiția „Produse menstruale gratuite în școli!” – Întrebări și răspunsuri*. Disponibil la:

<https://ielesanziene.org/petiitia-produse-menstruale-gratuite-in-scoli-intrebari-si-raspunsuri/>

Asociația Iele-Sânziene, (2022). *Petiția „Produse menstruale gratuite în școli!” + Inițiativa legislativă „Împreună pentru fete”* Disponibil la:

<https://ielesanziene.org/petiitia-produse-menstruale-gratuite-in-scoli-initiativa-legislativa-impreuna-pentru-fete/>

Asociația Iele-Sânziene, (2022). *Parcursul inițiativei pentru absorbante gratuite în școli*.

Disponibil la: <https://ielesanziene.org/parcursul-initiativei-pentru-absorbante-gratuite-in-scoli/>

—
Din grupul de lucru „Împreună pentru fete” creat în Parlament de deputata Oana Țoiu fac parte: Asociația Pe Stop, Asociația Iele-Sânziene, Asociația Sexul vs. Barza, Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen – FILIA, Asociația E-Romnja – Asociația Pentru Promovarea Drepturilor Femeilor Rome, Asociația COMMA, Fundația Tineri pentru Tineri, Fundația Romanian Angel Appeal, Fundația Sensiblu.

Acest document a fost redactat de Asociația Iele-Sânziene, 2023

Website: <https://ielesanziene.org>

Adresă de e-mail: acasa@ielesanziene.org

Nr. tel.: 0731 670 485